

คุณแม่ตั้งครรภ์ มีโอกาส เสี่ยงคลอดก่อนกำหนด

หนึ่งในสาเหตุอันดับต้นๆ ที่ทำให้เจ้าตัวน้อยต้องเข้ารับการรักษาในหน่วยดูแลทารกแรกเกิดวิกฤติ (Neonatal Intensive Care Unit: NICU) คือการคลอดก่อนครบกำหนดนั้น คือการคลอดก่อนครบสัปดาห์ที่ 37 ของการตั้งครรภ์ เนื่องจากอายุและโรคประจำตัวของมารดา ความผิดปกติของโครโมโซมของลูก รวมถึงกรรมพันธุ์และอื่นๆ ดังนั้นการฝากครรภ์ในโรงพยาบาลที่มีแพทย์เฉพาะทาง เครื่องมือเทคโนโลยีครบครันที่สำคัญคือมีหน่วยดูแลทารกแรกเกิดวิกฤติคอยดูแล ย่อมช่วยให้คลอดเจ้าตัวน้อยได้อย่างราบรื่น

องค์การบริหารส่วนตำบลตลิ่งชัน
ตำบลตลิ่งชัน อำเภอท่าศาลา
จังหวัดนครศรีธรรมราช

ปัจจัยเสี่ยงการคลอดก่อนกำหนด

มารดา

อายุของมารดา มารดาอายุน้อยเกินไปคือน้อยกว่า 18 ปี หรือมารดาที่อายุมากเกินไป คือมากกว่า 35 ปี ถือว่ามีความเสี่ยงที่จะเกิดการคลอดก่อนกำหนด

- โรคประจำตัวของมารดาขณะตั้งครรภ์ อาทิ เบาหวาน ความดันโลหิตสูง โรคหัวใจ
- มีประวัติเคยคลอดก่อนกำหนด ส่งผลให้ครรภ์ต่อมามีการคลอดก่อนกำหนดมากขึ้น
- มดลูกขยายตัวมากเกินไป เช่น ปากมดลูกสั้น เป็นต้น
- มดลูกมีความผิดปกติแต่กำเนิด เช่น ปากมดลูกสั้น เป็นต้น
- ติดเชื้อในร่างกาย เช่น การติดเชื้อในทางเดินปัสสาวะ เนื่องจากขณะตั้งครรภ์ท้องจะโตไปกดเบียดกระเพาะปัสสาวะได้ส่งผลให้กระเพาะปัสสาวะอักเสบ ทำให้มีโอกาสเจ็บท้องคลอดก่อนกำหนด
- การอักเสบในช่องคลอด
- ดื่มเหล้า สูบบุหรี่ ใช้สารเสพติดขณะตั้งครรภ์
- พันธุและการอักเสบของเหงือก

บุตรในครรภ์

หากบุตรในครรภ์มีความผิดปกติของโครโมโซมหรือมีภาวะติดเชื้อ จะทำให้มารดามีอาการเจ็บท้องคลอดก่อนกำหนดได้

โครงการสร้างเสริม
สุขภาพเชิงรุก
เพื่อลดภาวะคลอดก่อนกำหนด

สัญญาณเตือนคลอดก่อนกำหนด

- ปวดหลังช่วงล่างหรือบริเวณเอว เป็นต่อเนื่องหรือเป็นๆ หายๆ แม้จะเปลี่ยนท่าทาง
- เจ็บท้องต่อเนื่องกัน 4 ครั้งใน 20 นาที หรืออาจเกิดเป็นระยะๆ เนื่องจากการหดตัวของมดลูก
- มีมูกหรือเลือดออกทางช่องคลอด
- รู้สึกลูกดิ้นน้อยกว่าปกติ
- บวมและความดันโลหิตสูงขึ้น อาจเป็นสัญญาณหนึ่งของครรภ์เป็นพิษ

ตรวจเช็คลอดก่อนกำหนด

- ตรวจภายใน โดยพิจารณาจากการเปลี่ยนแปลงของปากมดลูก ความกว้าง ระยะห่างของขนาดตัว และตำแหน่งทารกในครรภ์ เพื่อประเมินความเสี่ยงในการคลอดก่อนกำหนด
- ตรวจอัลตราซาวด์ เพื่อวัดความยาวและดูรูปร่างของปากมดลูกในการประเมินภาวะครรภ์เสี่ยงและโอกาสคลอดก่อนกำหนด
- เจาะตรวจน้ำคร่ำ (Amniocentesis)
- เพื่อตรวจสอบความสมบูรณ์ของทารกและภาวะติดเชื้อมีต่างๆ

อันตรายของการคลอดก่อนกำหนด

หากทารกคลอดก่อนกำหนดจะเกิดการเปลี่ยนแปลงที่ผิดปกติและส่งผลกระทบต่อระบบร่างกาย ดังนี้

- **ปอด** พบปัญหาเรื่องการขาดสารลดแรงตึงผิว (Surfactant) ได้ในทารกคลอดก่อนกำหนด ทำให้ถุงลมแฟบ ทารกจะมีอาการหายใจหอบและอาจต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ
- **หัวใจ** อาจมีปัญหาจากการที่เส้นเลือดที่เชื่อมต่อระหว่างเส้นเลือดแดงใหญ่ที่ออกจากหัวใจเพื่อไปเลี้ยงร่างกายกับเส้นเลือด ที่ไปสู่ปอดยังเปิดอยู่ (PDA) ทำให้มีเลือดผ่านไปสู่ปอดมากเป็นผลทำให้ทารกหายใจหอบและเกิดภาวะหัวใจล้มเหลวได้
- **สมอง** ทารกน้ำหนักน้อยกว่า 1,500 กรัม มีความเสี่ยงที่จะมีเลือดออกในสมองได้เนื่องจากเส้นเลือดเปราะแตกง่าย
- **ลำไส้** มีความเปราะบางมากกว่าปกติ การย่อยและการดูดซึมอาหารยังไม่ดีนัก ทำให้ต้องให้นมทีละน้อยๆ และอาจต้องให้สารอาหารทางหลอดเลือดดำร่วมด้วย
- **ดวงตา** จอประสาทตายังพัฒนาไม่สมบูรณ์หลังเกิดอาจมีการพัฒนาของเส้นเลือดจอประสาทตาผิดปกติ ซึ่งถ้าเป็นรุนแรงอาจส่งผลการมองเห็นของทารกได้
- **หู** มีโอกาสเสี่ยงที่จะมีความบกพร่องของการได้ยินโดยเฉพาะทารกมีปัญหาหลายอย่าง

การดูแลทารกคลอดก่อนกำหนด

ในการดูแลทารกคลอดก่อนกำหนดสิ่งสำคัญคือ ป้องกันภาวะแทรกซ้อนที่จะเกิดขึ้นโดยกุมารแพทย์สาขาทารกแรกเกิดและปริมาณกำเนิดจะให้การดูแลดังนี้

- พุดคุยรายละเอียดพร้อมให้คำแนะนำพ่อแม่ อย่างใกล้ชิด ดูการหายใจของทารกและติดตามอาการอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากทารกบางรายจำเป็นต้องใช้เครื่องช่วยหายใจ
- ควบคุมอุณหภูมิของร่างกายทารกให้อบอุ่นเหมาะสม
- ตรวจเลือดเท่าที่จำเป็น
- ดูแลการทานนมของทารกให้ปริมาณเพียงพอกับความต้องการที่ควรได้รับสนับสนุนเรื่องนมแม่
- ดูแลรักษาทารกจนมีน้ำหนักมากกว่า 2,000 กรัม จึงสามารถกลับบ้านได้
- เตรียมความพร้อมให้กับคุณแม่ก่อนกลับไปที่บ้าน